

Sygn. akt II CNP 27/16

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Górski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 5 grudnia 2016 r.,

skargi M. N.

o stwierdzenie niezgodności z prawem

prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Ł.

z dnia 19 maja 2015r., sygn. akt III Ca (...) wydanego

w sprawie z powództwa M. N.

przeciwko Miastu Ł.

o zapłatę,

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania;

zasądza od powoda na rzecz pozwanego 3.600 (trzy tysiące sześćset) zł kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym.

UZASADNIENIE

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest lokowana w grupie środków prawnych o charakterze nadzwyczajnym z tej przyczyny, że dotyczy orzeczenia o charakterze prawomocnym. Stanowi ona środek szczególnego rodzaju, gdyż przez jej wniesienie i uwzględnienie strona nie uzyskuje możliwości zmiany orzeczenia czy choćby jego wyeliminowania z obrotu prawnego, lecz jedynie prejudykat, który pozwoli jej realizować odpowiedzialność odszkodowawczą, o ile przez wydanie orzeczenia poniosła szkodę, a orzeczenie okazało się bezprawne. Z tej przyczyny skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem z prawomocnego orzeczenia nie można traktować jak alternatywy dla apelacji, skargi o wznowienie postępowania, czy choćby skargi kasacyjnej. Nie jest to zatem środek, przy wykorzystaniu którego strona mogłaby zabiegać o dokonanie przez Sąd Najwyższy wykładni budzących wątpliwości przepisów mających zastosowanie w sprawie prawomocnie osądzonej i ustalenie zasad ich stosowania na przyszłość, w zbliżonych stanach faktycznych.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego zgodnie przyjmuje się, że dla objaśnienia znaczenia pojęcia „niezgodność z prawem” prawomocnego orzeczenia w rozumieniu art. 424¹-424¹² k.p.c. należy odwołać się do celu wprowadzenia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia do systemu prawnego, do sposobu skonstruowania tej instytucji w obowiązujących przepisach oraz do istoty i sensu odpowiedzialności państwa przewidzianej w art. 417¹ § 2 k.c. w związku z art. 77 ust. 1 Konstytucji. Wyrok niezgodny z prawem w rozumieniu art. 424¹ § 1 k.p.c., to taki wyrok, który jest niewątpliwie spreczny z przepisami niepodlegającymi różnej wykładni, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo będący efektem niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej. Traktowanie jako niezgodnego z prawem każdego wyroku sądu ocenionego przez którąś ze stron jako wadliwy niosłoby zagrożenie dla porządku prawnego, stabilności obrotu prawnego, a co więcej - także dla swobody sądu w ocenie dowodów i stosowaniu prawa (por. m.in. wyrok SN z 5 września 2008 r., I CNP 27/08, „Palestra” 2008, nr 11-12, s. 310; postanowienie SN z 3 czerwca 2009 r., IV CNP 116/08 niepubl.;

wyrok SN z 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 35; postanowienie SN z 13 grudnia 2005 r., II BP 3/05, OSNP 2006, nr 21-23, poz. 323; wyrok SN z 18 stycznia 2006 r., II BP 1/05, OSNP 2006, nr 23-24, poz. 351).

W niniejszej sprawie spór między stronami koncentrował się wyłącznie wokół tego, od którego momentu należy liczyć termin niewykonania obowiązku dostarczenia lokalu socjalnego przez Gminę, tj. od chwili wydania prawomocnego wyroku przez sąd drugiej instancji, czy też w terminie późniejszym uwzględniającym konieczność zawiadomienia Gminy przez dłużnika uprawnionego do otrzymania takiego lokalu.

Powyższe zagadnienie stanowiło już przedmiot wypowiedzi Sądu Najwyższego w ramach postępowania o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. W wyroku z dnia 13 lutego 2014 r., V CNP 32/13 (nie publ.), Sąd Najwyższy wyjaśnił, że nie można uznać za szczególnie rażąco błędnej bądź niewątpliwie sprzecznej z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami takiej wykładni art. 14 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 2 i art. 18 ust. 5 u.o.p.l., według której termin wykonania przez gminę obowiązku dostarczenia osobom uprawnionym lokalu socjalnego zobowiązanym do opuszczenia i wydania lokalu mieszkalnego, nie przypada na dzień uprawomocnienia się wyroku eksmisyjnego, lecz dopiero w terminie późniejszym, po wezwaniu właściwej gminy do wykonania tego obowiązku przez wierzyciela lub dłużnika z tytułu egzekucyjnego przy uwzględnieniu odpowiedniego czasu na znalezienie i przygotowanie przez gminę dla osób uprawnionych odpowiedniego lokalu socjalnego.

Stanowisko zakładające, że wspomniany obowiązek nie powstaje automatycznie z chwilą uprawomocnienia się wyroku orzekającego w tym przedmiocie zostało też wyrażone w orzecznictwie sądów powszechnych (por. np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 27 maja 2014 r., V Aca 606/13, nie publ.; wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 3 kwietnia 2012 r., I ACa 250/12, nie publ.). Uzasadnia to ostatecznie wniosek, że przyjęta przez Sąd Okręgowy wykładnia przepisów prawa materialnego była jednym z możliwych i akceptowalnych wariantów ich wykładni, która ponadto była przyjmowana w judykaturze.

Z przytoczonych względów, na podstawie art. 424⁹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

Na wniosek pozwanego zawarty w odpowiedzi na skargę Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania skargowego na podstawie § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 5 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804).

jw